CUMA
21
MART
1941

Başmuharriri: ABİDİN DAVER
TELEFON: 23300
ADRES: Cağaloğlu Nurıosmaniye Caddesi No. 54
ABONE: Yıllık 1200 — 6 aylık 600 — 3 aylık 300
Telgraf: İKDAM İstanbul

İKDAM

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

SAYI 600 — SENE 3
DİKKAT: Gazeteye gönderilen evrak geri verilmez.
TAKVİM: Yıl: 1941 — Ay: 3 Gün: 80 — 21 — Mart — CUMA — Rumi: — 1357 — MART 8 — Hicri: — 1360 — SAFER: 22
Son Telgraf Matbaasında Basılır
FİYATI Her yerde 3 Kuruştur

Hariciye Vekilimiz Dün Ankaraya Avdet Etti

Kıbrısta iki nazır sevinçle karşılandı

Mülâkat son derece memnuniyet verici bir tarzda cereyan etti

Ankara 20 (İkdam muhabirinden) — Hariciye Vekilimiz B. Şükrü Saraçoğlu bu sabah 10 da Kıbrıstan Ankaraya dönmüştür.

Kahire, 20 (A.A.) — Reuter:

(Devamı 3 üncü sayfada)

İngiliz hariciye nazırı B. Eden Ankarayı ziyaretinde şerefine verilen bir ziyafette Başvekilimiz Dr. Refik Saydam'la görüşüyor.

Kıbrısta neler görüşüldü

TİMES DİYOR Kİ:

Türkiye, İngiltere ve Yunanistan arasında en kat'î karşılıklı itimat mevcuttur

Londra, 20 (A.A.) — Times gazetesinin diplomatik muharriri İngiltere Hariciye Nazırı Eden ile Türkiye Hariciye Vekili Saraçoğlu arasında vukubulan mülâkat hakkında şu satırları yazıyor:

İki Nazır arasında geçen Şubatta yapılan mülâkattanberi Hitler tasavvurlarından en az bir kısmının suya düştüğünü görmüştür. Yunanlılar, adet üstünlüğü ile kendilerini ezmeyi istihdaf eden büyük İtalyan taarruzunu tardettiler. Yugoslavlar, Yunanistana taarruz için memleketlerinden geçit verilmesi hakkında Hitler tarafından açıktan açığa ızhar edilen arzuya mümaşat etmemektedirler. İngilizlere gelince, onlar da Yunanlıları bir taarruz önünde yalnız bırakmıyacaklarını en bariz bir şekilde isbat eylediler.

Bu şartlar içinde, İngiliz ve Türk hükûmetlerinin bu iki mümessili arasında yeni bir mülâkat faydalı gözükmekte idi. Önümüzde çetin günler vardır. Halen bazı noktalarda akamete uğrıyan Hitler hiç şüphesiz ileri atılmak çarelerini arıyacaktır. Alman propagandacıları daha şimdiden Yunanistana bir ültimatomdan ve hattâ ültimatomsuz bir taarruzdan bahsetmektediler. Fakat Büyük Britanya, Yunanistan ve Türkiye arasında şu anda en kat'i bir karşılıklı itimat mevcuttur.

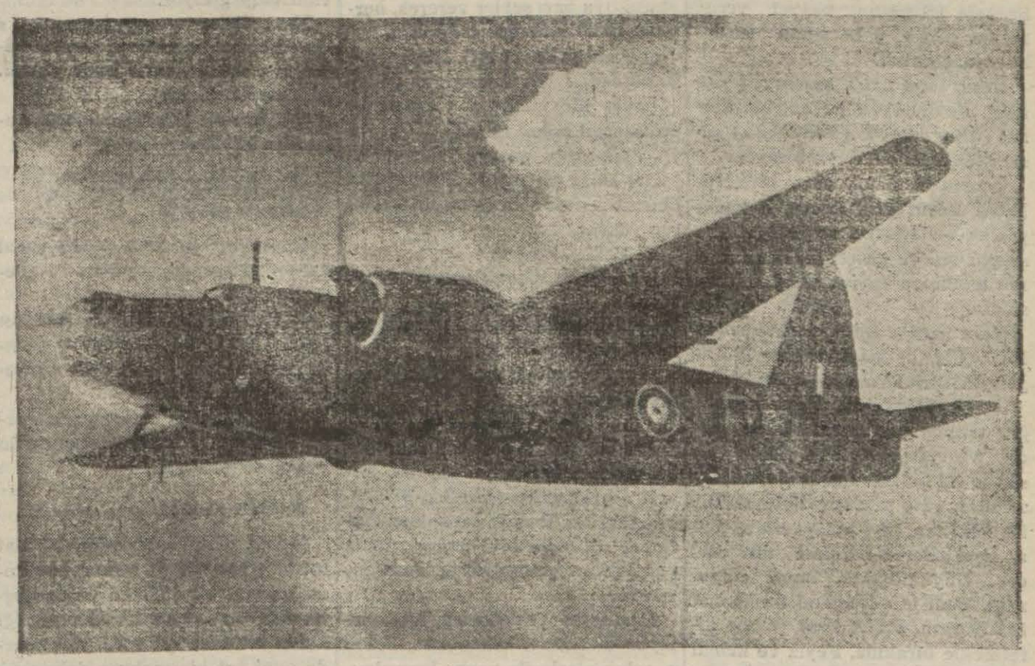

SON SİSTEM İNGİLİZ BOMBARDIMAN TAYYARELERİNDEN BİRİ

KIBRIS Mülâkatı

Türkiye Hariciye Vekili ile İngiliz Hariciye Nazırının bu beklenmiyen mülâkatlarında Ankara görüşmelerinden sonra cereyan eden ve yakında cereyan edeceği anlaşılan mühim hâdiselerin de gözden geçirildiği şüphesizdir. İki müttefik arasında görüş birliği, Yakın Şark ve Balkanlar için fevkalâde bir ehemmiyeti haizdir.

Yazan: Abidin DAVER

Meşhur bir Amerikan telgraf ajansının muhabiri namına bana telefonla sordular:

— Saraçoğlu - Eden mülâkatı hakkında fikriniz nedir? Acaba ne görüştüler?

— Kıbrısta Umumî Valinin konağındaki gizli görüşmede, yanlarında bulunmadığım için ne görüştüklerini bilmeme imkân yoktur.

— Tahmin de edemez misiniz?

— Bu mülâkatın, geçenlerde M. Eden ile General Dill'in Ankarada yaptıkları görüşmelerin bir zeyli olduğunu tahmin ediyorum. Bu son görüşme, o müzakerelerin bir devamı olsa gerektir. Tâlik edilmiş meseleler varsa onlar tekrar tetkik ve itmam edilmiştir.

— Acaba Türkiye ile Yugoslavya arasında bir anlaşma bahis mevzuu değil midir?

— Zannetmiyorum; çünkü Türkiye ile Yugoslavya aralarında bir anlaşma yapmıya lüzum görürlerse, bunu İngiliz Hariciye Nazırının tavassutuna lüzum görmeden kendi aralarında yapacak kadar, sıkı dostturlar.

— Ne görüştüklerine dair elbette bir fikriniz vardır.

— Benim fikrimce, Balkanlardaki umumî vaziyeti ve bilhassa Yunanistanın vaziyeti ile alâkadar bazı meseleleri görüşmüş olabilirler. İngiltere de, Yunanistan da müttefikimizdir. Yunanistana yapılacak İngiliz yardımı; elbette Türkiyeyi de alâkadar eder. Bu ve diğer Balkan meseleleri etrafında fikir teati edilmiş olsa gerektir.

— Acaba ne gibi kararlar verildi?

— Ne görüştüklerini bana söylemedikleri gibi, ne gibi karar verdiklerini de bildirmiye lüzum görmediler. Onun için size bir şey çıtlatmama imkân yok.

— Teşekkür ederim.

— Bir şey değil...

Telefon muhaveremiz biterken Amerikan ajansının muhabirine, bana bu mühim mevzudan bahsetmeyi hatırlattığı için teşekkür etmiye vakit bulamadım.

★

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saraçoğlu'nun bütün gazetecileri ve

İngiltereyi istilâ teşebbüsü

Japonyanın Berlin ataşesine göre

Mayısta başlıyacak

Tokyo, 20 (A.A.) — Oti ajansı bildiriyor:

Japonyanın Berlin ataşemiliteri olup dün Tokyoya gelen binbaşı Okamato Japon gazetecilerine beyanatta bulunarak demiştir ki:

Önümüzdeki Mayısta Almanya İngiliz adalarının istilâsına teşebbüs edecektir. Almanya şimdiye kadar hava kuvvetlerinin küçük bir kısmını ve denizaltılarının da küçük bir miktarını İngiltereye karşı kullanmıştır. Son aylarda Almanya bütün hazırlıklarını yapmış ve yegâne gayesi olan İngiltereyi istilâ için bütün vasıtalarını toplamıştır. Bu büyük taarruzun başlaması artık bir zaman meselesidir.

Yugoslav hazırlığı

Almanya ile yapılan müzakerelerle beraber devam ediyor, Yugoslavya sonuna kadar bitaraflığını muhafaza azminde

Alman taraftarı Stoyadinoviç Atinaya gönderildi

Stoyadinoviç

Londra, 20 (A.A.) — Belgrattan gelen haberlere göre, eski Yugoslav Başvekili Stoyadinoviç Yunanistana müteveccihen Yugoslavyayı terketmiş ve polis hududa

(Devamı 3 üncü sayfada)

Yunan ordularının mühim bir zaferi

Tepedelen işgal edildi!

Yunanlılar bir çok esir aldı ve malzeme iğtinam etti

Ankara, 20 (Radyo Gazetesi) — Arnavutluktaki Yunan kıt'alarının bu sabah şiddetli bir taarruzdan sonra Tepedelene girdikleri

(Devamı 3 üncü sayfada)

Küçük Çekmecede fecî bir kaza oldu

10 kişi öldü, 15 kişi yaralandı

Evvelki gece saat üçe doğru Küçükçekmecede bir tren kazası olmuş, bu kaza neticesinde, on kişi ölmüş, on beş kişi yaralanmıştır. Yaptığımız tahkikata göre hâdise şöyle olmuştur:

İstanbuldan Çerkezköyüne git-

(Devamı 4 üncü sayfada)

TEPELERİNDE FAALİYETTE BULUNAN YUNAN TOPÇUSU

ÜÇ İNGİLİZ DENİZALTISI

5 İtalyan gemisi batırdı

Batan gemilerden ikisi asker dolu idi

Londra, 20 (A.A.) — Bahriye Nezaretinin tebliği:

Utmost İngiliz denizaltısı «Kumandan Cayley» harp gemilerinin refakat ettiği ve tam yüklü iki İtalyan nakliye gemisinin dahil bulunduğu bir gemi kafilesine muvaffakiyetle neticelenen bir hücumda bulunmuştur. Tonilâtoları 6.000 ve 4.000 ton olan iki nakliye gemisinin askerle dolu olduğu görülmüştür. Torpillerin infilâkını çok şiddetli yeni bir infilâk takip etmiştir.

Unique denizaltısı «Kumandan Collett» torpillerini harp gemilerinin refakat ettiği bir gemi kafilesine mensup ve tam yüklü bulunan bir İtalyan iaşe gemisine isabet ettirmiştir. Bu iaşe gemisinin battığı muhakkaktır.

Triumph denizaltısı «Kumandan Woods» tam yüklü iki düşman iaşe gemisini batırmıştır.

VEKİLLER HEYETİ DÜN TOPLANDI

Ankara, 20 (A.A.) — Vekiller Heyeti bugün saat 16 da Başvekil Doktor Refik Saydam'ın riyaseti altında toplantısını yapmış, ruznamesine dahil meseleleri tetkik etmiştir.

General Huntziger

100000 kişilik Fransız ordusu

Kayıtlar bitmedi, Vişiden 15 bin kişi çıkarıldı

Vichy, 20 (A.A.) — Mütareke şartları mucibince mevcudu 100,000 i geçemiyecek olan Fransız ordusuna kayıt muamelesi bundan bir kaç ay evvel başladığı halde henüz bitmemiştir.

Gazeteler, orduya kaydolunacaklara yapılan kolaylık ve istifadeler vadinin yerine getirilmesini istemekte devam ediyorlar.

Hava kuvvetleri için beş bin kişinin kaydı bitmek üzeredir.

Vichy, 20 (A.A.) — Son iki buçuk ay içinde 35.000 kişi Vichy'den çıkarılmıştır.

Amerikadaki İngiliz Elçisi Lord Halifaks

7 milyarlık tahsisat dün kabul edildi

İngiltere Amerikadan bazı tersaneler istiyor

Vaşington 20 (A.A.) — Mümessiller Meclisi, demokrasilere yardım için 7 milyar dolarlık kredi ve-

(Devamı 4 üncü sayfada)

ATLANTİK MUHAREBESİ

İngiltere harekete geçti!

Alman askerî üsleri şiddetle bombalandı

Garbî Almanya tahliye ediliyor

Londra 20 (A.A.) — İngiliz hava nezareti istihbarat bürosu, Atlantik muharebesi başladıktan sonra Almanyanın başlıca deniz üslerinden ikisi olan Kiel'le Wilhelmshaven'in Alman harp gayretleri bakımından her zamandan daha ziyade ehemmiyet aldığını bildirmektedir. Salıyı Çarşambaya bağlıyan gece, İngiliz hava kuvvetleri her ikisine de hücum ederek bu limanlardaki doklar, tersaneler ve sanayi merkezleri üzerine fazla miktarda yüksek infilâk ve yangın bombaları atmıştır.

Kiel üzerine yapılan akın saat 21 de başlamış ve sabahın ilk saat-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Lüks mağazalar vitrinlerine levha asacak

Buralardan alış veriş edenler fiat yüksekliğinden şikâyet etmiyecek

Fiat Mürakabe Bürosunun kontrolü haricinde bırakılacak olan lüks mağazaların vaziyeti dün Mürakabe Komisyonunda görüşülmüştür. Yüksek maliyet fiatı sebebile pahalı mal satacak olan bu mağazaların vitrinlerine «Lüks mağaza» ibaresini yazmaları mecburî tutulmaktadır. Bu suretle buradan alış veriş yapacak olanlar, bu yüksek fiatı istiyerek kabul etmiş telâkki edilecek ve fiat üzerinde yapacakları şikâyetler hiç bir suretle dinlenmiyecektir.

GÜNÜN İÇİNDEN

Bu harp durabilir mi?

Yazan: H. Dalkılıç

Hiçbir şey evvelden tayin edilemiyor. Hâdiseler gayet oynak. Buna rağmen hâdiseleri önceden kestirmiye ve âyarlamıya çalışanlar pek çok. Meselâ, başlarını mukadderat yuvarlağının hangi haneye düşeceğini hesap ile yoran bir kısım nazariyecilere göre, Amerikanın harbe son müdahalesi şöyle bir ihtimali de akla getiriyor:

Amerika, matematik kafalı Almanlara, kendi varlığını da Anglo Sakson carî hesabına kaydettirmek suretile, İngilterenin yenilmez olacağını kat'iyen isbat etmek ve sonra da dönüp:

— İşte iki tarafın kuvvetler muvazenesi bilhesap nâmütenahi olmuştur!.. Şimdi, sulhten başka bir yol kalmamıştır!.. Gelin bakalım, anlaşın!

Diyebilir.

Bu, şüphesiz ki, bugün için pek nikbin bir nazariyedir ve bu harbin durabileceğine inanmanın akla tavsiye ettiği bir ihtimaldir. Şüphesiz mümkündür de.

Fakat iki tarafın da gayesi hakikaten bir mütareke değil de, dünyaya ihlâl edilemez ve ebedî bir sulh statükosu yaratmak ise, bir taraf tamamiyle ezilmeden bu harp durdurulamaz.

Bu da pek bedbin bir nazariye değil mi?

Şimdi, bu iki nazariyenin ortasını keşfeden var mı?

Mevlevilik Nedir?

Celâleddini Rûmî Kimdir?

Yazan: ZİYA ŞAKİR

— 30 —

Cenâbı Mevlânâ'nın bu hareketi herkese büsbütün hayret verdi. Bütün gözler, o kocaman sarıklı hocaya çevrildi.

Hoca, fena halde şaşırmıştı. Cenâbı Mevlânâ'nın bu emrine derhal ittiba ederek; (Vedduhâ...) sûrei şerifesini okumıya başladı.

Cenâbı Mevlânâ, sûre bitinciye kadar sükût etti. Sonra, o kadar parlak bir fesahat ve belâgatle, o sûreyi tefsire girişti ki, her taraftan takdir ve hayret nidaları yükseldi.

Koca sarıklı softa, yerinden fırladı. (Cenâbı Mevlânâ)nın önüne gelerek ayaklarına kapandı:

— Yâ, Mevlânâ!.. Vâza başladığın zaman, şeytanın kalbime verdiği vesveseye uydum. Senin tefsir ve takrirlerin hakkında, münasebetsiz bir şüphede bulundum... Halbuki sen, bu şüpheyi sildin. Beni irşat ederek kalbime nûr verdin... Büyüklüğüne, iman ediyorum. Beni affedeceğine de kanaat besliyorum. Fakat beni, yalnız affetmekle bırakma. Feyiz ve kemâl muhitine de al.

Diye, yalvarmıya başladı.

Cenâbı Mevlânâ, hocanın ricasını kabul etti. Bunnu üzerine bu adam, müritler arasına girdi. Tam bir itikat ile bağlandığı mürşidinin sayesinde, kemâl mertebesine erdi.

O gün akşam namazı vaktine kadar devam eden Cenâbı Mevlânânın vâzı, onun son mevizesini teşkil etti. Artık o güden sonra, büsbütün inziva köşesine çekilerek, halk arasına karışmaktan tamamile içtinap kösterdi.

★

(Eflâkî)nin rivayetine nazaran, bir gün (Cenâbı Mevlânâ), refikasile oturuyordu. Zevcinin haiz olduğu kıymet ve evsafı herkesten fazla takdir eden bu muhterem kadın;

— Ah, Sultanım!.. Ne olurdu?.. Üç yüz, dört yüz sene daha yaşamış olsaydınız. Cihan, sizin saçtığınız hakikat nûrları ile dolardı.

Diye, bir temennide bulundu.

Cenâbı Mevlânâ, zevcesinin bu safiyane temennisine gülümsedi:

— Niçin böyle düşünüyorsun... Biz, Nemrud muyuz.. yoksa Firavun muyuz?.. Bizim, bu süflî cihanda ne işimiz var ki, o kadar uzun zaman kalalım. Zindandan hiçbir farkı olmıyan bu dünyada mahbus bulunmamız, ancak birkaç mahbusu halâs etmek içindir. Ümit ederim ki, artık yakında, ebediyet âlemine intikal ederiz. Ve sevgilimizin meclisine girerek murat ve matlûbumuz olan visaline ereriz.

Diye, cevap verdi.

Ve arkasından:

[Eğer bu biçarelerin terbiye ve irşat işleri olmasaydı - Bu yerde (yani dünyada) bir dem bile karar etmezdik.]

Mealinde bir beyit inşad etti.

Bu fıkradan da anlaşılıyor ki artık (Cenâbı Mevlânâ) ebediyet âlemine intikal etmek zamanının geldiğini anlıyordu. Ve buna, hazırlanıyordu.

Nitekim o günlerde kendisine garip bir endişe gelmişti. Medresede, mütemadiyen gezinerek, bir adama borçlu olduğu elli mecidiye [1] kadar bir paranın tesviyesi için çareler düşünmekte idi.

(Cenâbı Mevlânâ)nın, birikmiş bir parası yoktu. Buna mukabil, alacaklıya bazı şeyler vererek, borcunu helâl ettirmek istiyordu.

Alacaklıyı davet etti. Düşüncesini söyledi... Bu kadirşinas adam, (Cenâbı Mevlânâ)nın vermek istediklerini kabul etmedi.

— Alacağım parayı, size tamamiyle helâl ediyorum. Dünyada ve ahirette, sizden istiyeceğim hiçbir şey yoktur.

Demekle iktifa ettj.

(Cenâbı Mevlânâ) son derecede sevindi.

— Elhamdülillâh!.. Dehşetli bir akabeden kurtuldum.

Diye, hissettiği meserretin derecesini gösterdi.

★

Aradan çok geçmeden rahatsızlık eserleri belirmiye başladı. Evvelâ seyrek gelen nöbetler, birdenbire sıklaştı. Ve kısa bir zaman zarfında, (Cenâbı Mevlânâ)yı artık yatağından çıkamıyacak derecede sarstı.

Hararetin şiddetinden, mütemadiyen dudakları kuruyordu. Fakat o, aşkın ateşlerile yanıp kavrulmıya o kadar alışmıştı ki, hastalığın hararetinden, zerre kadar şikâyet etmiyordu.

Çelebi Hüsameddin, günün uzun saatlerini onun başı ucunda geçiriyor; sevgili üstad ve mürşidinin ıztırabını hafifletmek için ne mümkünse yapmak istiyordu.

(Daha var)

(1) Vaktile, yirmi kuruş kıymetinde olan gümüş para.

Nanemollanın Köşesi

Nadir Nadinin yazısı karşısında

Kıdemsiz muharrir Nadir Nadi «Havadis ihtikârı» başlıklı bir yazı yazdı. Bunun akisleri hâlâ devam edip gidiyor.

Nanemolla:

— Boşuna münakaşa, boşuna kâğıt mürekkep sarfı buna derler. dedi ve ilâve etti:

— Ata sözüdür: «Çocukların kusuruna bakılmaz»

Kahve tiryakilerine büyük müjde

Gazeteler yakında 60,000 çuval kahve geleceğini yazıyor. Nanemolla bu haberi duyunca:

— Kahve tiryakilerine müjde: Artık arpa ve nohutlu kahve pılısını pırtısını toplıyacak. dedi ve sözlerini şöyle bitirdi:

— Halka halis kahve yerine arpa ve nohut içirmiye çalışanların kulakları çınlasın...

Itrînin mezarı

İkdam okuyucularından bir zat musikişinas Itrî'nin mezarı hakkında mühim bir iddiada bulunmuştu. Aradan uzun müddet geçtiği halde ses sada çıkmadı. Geçenlerde ayni zat bir mektup daha neşretti. Yine ses sada yok.

Nanemollaya sorduk:

— Üstad Konservatuarın bu iddiaları cevaşsız bırakmasına ne dersin?.

Üstad güldü ve:

— Konservatuar yılda bir konuşur. Bu sene konuşma mevsimi geçmiş olacak ki yeni mevsimi bekliyor galiba?.. cevabını verdi.

M. K.

Şehir Haberleri

Kumaş fabrikaları istihsalâtına azamî kâr hadleri konacak

İktısat Vekâleti ile temaslarda bulunan fabrikatörler dün şehrimize döndüler

Kumaşlar hayli ucuzlayacak

Bir müddet evvel İktisad Vekâletile temaslarda bulunmak üzere Ankaraya giden yünlü, pamuklu mensucat fabrikatörleri şehrimize dönmüşlerdir.

Her nevi kumaş fiatlarının ucuzlatılması için Ankarada yapılan görüşmeler neticesinde İktisad Vekâleti, Sümerbank fabrikaları hariç olmak üzere, bütün sanayi müesseselerinin istihsalâtına azamî satış fiatı tesbit etmeği muvafık görmüştür. Bu fabrikalar istihsal ettikleri kumaş vesaireyi maliye fiatlarına yüzde 8,5 kâr ilâvesile toptan satacaklardır.

Haber aldığımıza göre Vekâlet her nevi pamuk ve yün mensucata bu nevi bir kâr yüzdesi tayin etmeyi kararlaştırmıştır. Bu suretle ve buna mümasil alınması mukarrer diğer bazı tedbirlerle kumaş fiatlarında mühim mikyasta ucuzluk temin edilebileceği anlaşılmaktadır.

Elektrik ve Havagazinde saat kirası

Belediye, Şirket artığı bu mânasızlığı kaldırmak için tetkiklere başladı

Havagazi ve Elektrik İdareleri tarafından «saat kirası» namile her ay abonelerden para alınmasının doğru olmadığı hakkında yapılan şikâyetlerin Belediyece tetkik olunmasına başlanılmıştır.

Belediye Reisliği, bu paranın ya kaldırılması veyahud da def'aten ve bir kere alınması suretile aboneler lehine hareket edilmesi için Hukuk İşleri Müdürlüğü ile temasa geçmiştir. Eelektrik İdaresile Hava gazı Şirketine de bu hususta tetkikler yapılması bildirilmiştir.

Kaşar fiatları eski hadde indi

Halk tipi ayakkabı tahakkuk etmek üzere

Fiat Mürakabe Komisyonu dün Mıntaka Ticaret Müdürlüğünde toplanarak evvelce piyasaya çıkarılmış olan ekstra kaşar peynirleri hakkında yeni bir karar vermiştir. Geçen ay içinde buzhanelerden çıkarılan ve 120 kuruşa kadar satılan bu pevnirlerin mevcudu tükenmiş olduğundan bunlar için konulan fiatlar da kaldırılmıştır. Bu sebeple perakendecilere bir haftalık mühlet verilmiştir. Bu müddet hitamında kaşar peynirleri evvelce komisyonun tayin ettiği hadler, yani doksan kuruş üzerinden satılacaktır.

Diğer taraftan Komisyon dün halk tipi ayakkablar işini de müzakere etmiştir. Müesseselerin Komisyona gönderdikleri ayakkabların maliyetleri tetkik edilmiş ve Beykoz fabrikasının yeni göndereceği nümunelerin de tetkiki için kat'î karar gelecek toplantıya bırakılmıştır.

Sinemalarda yeni tedbirler

Şehir tiyatrosu komedibinası değişecek

Belediye Reisliği sinema ve tiyatroların yangından tamamiyle masun binalarda bulunmasını temin için yaptığı tetkikler neticesinde Şehir Tiyatrosu komedi kısmının bulunduğu «Fransız Tiyatrosu»nun ahşap olmasını mahzurlu görmüştür. Bunun üzerine Şehir Tiyatrosun komedi kısmı için yeni ve münasip bir bina bulunması kararlaştırılmıştır. Bu bina yakında temin olunacak ve Şehir Tiyatrosu komedi kısmı temsilleri yeni mevsim başlangıcında bu yeni binasında verilecektir.

Diğer taraftan Tepebaşındaki Şehir Tiyatrosu binasında yangından korunma vesaiti takviye olunmuştur.

18 kilo karamelâ çaldıkdan sonra

Tahtakalede şekerci Sabrinin dükkânı önünde mostra olarak duran 18 kilo karemelâyı, seyyar satıcı Ahmed Demir, nam diğer Nuri, nam diğer Nevres alarak kaçarken yakalanmıştır.

Ahmed Demir, götürüldüğü karakoldan kaçmak istemiş, yakalanmış, tekrar bir hamleyle kaçmış, bu sefer de Balıkpazarında yakalanarak getirilip nezarethaneye konmuştur. Ahmed, bu sefer de nezarethanenin kapısını kırmış, davacısı şekerci Sabrinin üzerine bir iskemle atmış, bu aralık mâni olmak isteyen polis Cemile de hakaret etmiştir. Asliye ikinci ceza mahkemesinde muhakemesi yapılan Ahmed Demir, sabıkası da göz önünde tutularak iki ay iki gün hapse, 35 lira para cezasına mahkûm ve tevkif edilmiştir.

Ordu malûlleri kongresi

Ordu Malûller Birliği, İstanbul Şubesi Başkanlığından:

Şubemiz kongresi 28/3/941 tarihine müsadif Cuma günü saat - 14. de Veznecilerdeki Şube binasında toplanacaktır. Kayıdlı, aslî âzaların teşrifleri rica olunur.

Bandaj

Karabük fabrikasından temin edilip edilmiyeceği araştırılıyor

İzmir Tramvay Şirketinin Karabük fabrikasından bandaj temin ettiği haber alınmıştır. Belediye Reisliği, şehrimiz tramvaylarının bandaja olan ihtiyacını göz önüne alarak bu haberin doğru olup olmadığının sür'atle tahkikini Elektrik, Tramvay İdaresinden istemiştir.

Eğer Karabük fabrikasından yerli bandaj tedarikinin mümkün olduğu anlaşılırsa şehrimiz tramvayları için de hemen teşebbüse geçilecektir.

Corapçılar Ankaraya bir heyet daha gönderecekler

Yeni çorap standardizasyon nizamnamesi etrafında Vekâletle temaslarda bulunmak üzere Ankaraya giden çorapçılar hey'eti dönmüştür. Çorapçıların elde bulunan ham maddelere göre standardizasyon nizamnamesinde değişiklik yapılması hakkındaki teklifleri Vekâletçe nazarı itibara alınarak tetkik edilmeğe başlanmıştır. Çorapcılar Ankarava yeni bir hey'et göndermeği kararlaştırmışlardır.

Bir sokağa General Besim Ömerin adı verilecek

İstanbul seftinde yeni ve münasib sokaklardan birine «General Besim Ömer Akalın sokağı» ismi verilmesi belediyece kararlaştırılmıştır.

Sucuk imalâthanesinde yangın

Dün öğleyin saat on iki otuzda, Beyoğlunda Dudu odaları sokağında Kostinin 17 numaralı suçuk imalâthanesinin bacası tutuşmuş, derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür. İmalâthanenin Danüb sigorta şirketine 10.000 liraya sigortalı olduğu anlaşılmış, tahkikata başlanmıştır.

Beyannameyi vaktinde vermemiş

24 saat müddeti zarfında beyanname vermediği için Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine verilen İmrih Balas adında bir Slovakyalı 15 gün hapis, 15 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Yangın başlangıcı

Beyoğlunda Hacıhüsrev mahallesinde Aralık sokağında Alinin evinde mangaldan kaplamalar tutuşmuş, etrafa sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Tramvaya binerken

Tepebaşında oturan Avram oğlu Mişon Şişhanede tramvaya atlamak isterken düşmüş, kaşından yaralanmış, tedavi altına alınmıştır.

★ Arnavudköyünde tramvay caddesinde 25 numaralı evde Süleyman karısı Meleğin sobasının bacası tutuşmuş, sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

★ Tepebaşında Yazıcı sokağında 91 numaralı Davidin evinde soba bacasından yangın çıkmış, söndürülmüştür.

DIŞ Politika

Suriyede ve Afrikada..

Yazan: Prof. H. Şükrü Baban

Geçen Haziranın yirmi dördünde Fransız hükûmetinin Almanlarla akdetmiye muvaffak olduğu mütareke artık sarahatle anlaşılıyor ki toptan bir bakışla bütün Fransız müstemlekeleri işini muallâkta bırakmış ve oraların sulh muahedesi ile mukadderatı kat'i surette taayyün edinciye kadar idare, muhafaza ve müdafaasını Fransanın meşru hükûmetine terketmiştir. Şüphesiz mütareke müsaleha değildir ve Fransa dahili işlerinin arzettiğimiz muhtelif tahavvüller üzerine Almanlar bu noktaya sık sık işaret etmekten hâli kalmıyorlar ve olabilir ki müsaleha şartları mütareke kayıtlarından daha ağır olsun. Faraza Mondros mütarekesi ahkâmı Sevr muahedesinin ağır kayıtlarına nazaran çok daha ehvendi. Mağlûbiyetinden sonra Fransızların imzalamıya merbur oldukları 1871 Frankfurt muahedesinin hükümleri evvelce imzalanan mütareke esaslarına göre, daha ağır idi. Maamafih tarihteki birçok misallere bakılırsa müsaleha şartları mütarekeden daha ehven olabilir. Binaenaleyh Afrikada, Asyada hattâ Amerikadaki Fransız müstemlekeleri az çok zayiat ve tahavvülât ile anavatana bağlı kalabilir. Bahusus ki mütarekenin uzaması ve Fransız donanmasının canlı bir halde küllî kısmının Vichy hükûmeti emrinde bulunması Pétain idaresini birçok yeni ümit ve ihtimaller karşısında bırakabilir. İtalyanın Afrikadaki feci âkıbeti Fransız dinanmasının ve hattâ üs ve ordularının kıymetini arttırmıştır. Evvelce Paul Reynaud'nun ihtizar halindeki boğuk son istimdat ve feryatlarına kulak bile vermiyen Birleşik Amerika, İngiliz mukavemeti ile durum biraz aydınlanınca Vichy'ye derhal Amiral (Leahy) gibi Ruzvelt'in şahsi bir dostunu sefir olarak göndermek suretile cemile izhar etti; hattâ Mareşal Pétain'i daha ziyade memnun etmiş olmak için (1914 - 18) harbinin Amerika orduları Başkumandanı Mareşal Frinç'i bile izam eylemek derpiş olundu; ancak ihtiyar kumandan çok ilerlemiş yaşını ve hastalığını ileri sürerek bu şerefli vazifeden kendisini affettirebildi.

Fransız sesinin yükselmiye başlamış olduğunu gösteren diğer bir delil de son günlerde Başvekil ve Hariciye Nazırı vazifesini ifa eden Amiral Darlan'ın bir nevi tehdit-kâr nutku idi. Amiral işgal altında bulunmıyan Fransaya Amerikadan gönderilmek istenen yulaf unu, süt ve tıbbî eczaya İngiliz ablukası tarafından geçmek müsaadesi verilmemesinden pek ziyade şikâyet ederek sırf insanî olarak bu harekete mümanaat edildiği takdirde Fransız donanmasından bazı cüzülerin bu nakliyatı himaye ve sahabetleri altına alacağını ileri sürdü. Esasen Amerikada kuvvetli bir hizip başlarında eski Cümhurreisi (Höver) olduğu halde değil yalnız Fransaya, fakat bütün aç Avrupaya çocuklara, ihtiyarlara gıda maddeleri gönderilmesi taraftarıdır. İngilizlerin korktukları gibi bu mevadın işgal kuvvetleri yani Almanlar eline geçmemesini temin edecek bir mürakabe sistemi bulunabileceği ve tevziatın Amerikanın nezareti altında yapılabileceği ileri sürülmektedir. Bu telkinler bir buçuk senedir devam edip gittiği halde hiçbir tarafta bu sözleri dinliyecek kulaklar bulunmuyordu. Fakat Darlan'ın son ifade tarzı derhal Londra matbuatında dikkate değer bir akis buldu. Bazı teminat ve kaydü şartlar altında böyle bir tesviye suretinin belki bulunabileceği hiç olmazsa uzak bir ihtimal olarak bile dermeyan edilmiye başladı. Bahusus ki Amerika gazeteleri de İngiltere üzerine Fransaya erzak irsali için bir tazyik yapıldığını tekzibe bağladılar. İngiltere bu aralık şu veya bu şekilde Atlantik meydan muharebesi başlamak üzere iken hasmına en edna bahrî bir kuvvetin iltihakını haklı olarak isteyemez. Binaenaleyh Fransa ile bir ihtilâf çıkararak donanmanın öbür tarafa geçmesine vesile vermek arzu etmez. Bu şartlar içinde ve ayni esaslar dairesinde denebilir ki Suriyedeki vaziyette de İngiltere tarafından yeni bir tebeddül ihtimali bu aralık bahis mevzuu olmamalıdır. Balkanlar ve Suriye cephesi İn-

Devamı 4 üncü sayfada

MAHKEMELERDE ve POLİSTE

İki nüfus cüzdanı üzerinde tahrifat yapmış!

Ayrıca, evinde yapılan aramada da bir miktar dinamit, fünye ve fitil bulunmuş

Cibalide Salihpaşa mahallesinde Şeyh Sezai sokağında oturan Devlet Demiryolları dokuzuncu işletme idaresinde kazancı Abdullah bir müddettenberi beraber oturduğu metresi Safiyeyi dövmüş, Safiyenin şikâyeti üzerine yakalanan Abdullahın üzerinde, tahkikat sırasında iki hüviyet cüzdanı çıkmış, bunların ikisinde de, medenî hal sütunundaki evlilik kaydının «bekâr» olarak tahrif edildiği görülmüştür. Safiye, Abdullahın evde dinamit sakladığını da söylemiş, evde yapılan aramada, beyaz bir torba içerisinde 19 dinamit, 20 tane fünye, 18 tane de kütaberka fitili bulunmuştur. Abdullah adliyeye verilmiş, asliye sekizinci ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi dün neticelenmiştir. Şahid olarak dinlenilen Safiye, Abdullahın evvelce Hopaya Morgul bakır madeninde ustabaşı olduğunu, dinamitlerin oradan kaldığını, iade etmediğini söylemiştir.

Neticede, mahkeme, nüfus hüviyet cüzdanındaki kayıd tahrifinin kendi hususiyetine müteallik olması itibarile bu noktadan Abdullahın beraetine, evde dinamit bulundurmaktan biray müddetle hapsine, otuz lira para cezasına mahkûmiyetine karar vermiştir.

İki yaralama hâdisesi

İki hamal birbirini, bir tütüncü bir balıkçıyı yaraladı

Bandırmadan gelen Trak vapurunda salon hamallarından Abdullah hamallara eşya tevzi ederken seyyar hamallardan Ali ile aralarında yük almak meselesinden kavga çıkmış, Ali bıçakla Abdullahı sağ kalçasından yaralamış, yaralı tedavi altına alınmış, Ali yakalanmıştır.

★ Tahtakalede Balkapanı caddesinde tütüncü İhsanla ayni caddede yağcı Jak arasında, ekmek almak meselesinden kavga çıkmış. İhsan Jakı ekmek bıçağile göğsünden yaralamış, Jak tedavi altına alınmış, İhsan yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Küçük haberler

★ Almanlara ve İsviçrelilere satılacak derilerin hazırlıkları yapıldığından piyasada çok hararetli işler başlamıştır. Dün deri piyasasında çifti 130 - 170 kuruş arasında olmak üzere 150 bin çift oğlak derisi satılmıştır.

★ Börekçi ve pastacı fırınlarının günlük un ihtiyaç listeleri de dün Belediyece hazırlanmıştır. Ofis bunlara bugünden itibaren un tevziatına başlıyacaktır.

★ Tramvaylardaki bilet kontrolörlerinin bilhassa kalablık zamanlarda halkı iz'aç ettikleri görülerek biletlerin kontrolleri için yeni bir şekil bulunması muvafık görülmüştür. Bu maksatla tetkikler yapılmaktadır.

★ Almanlara verilecek olan 1 milyon liralık tohum ve hububatın teslimatı hakkında görüşmek üzere lün hububat birliğinde bir toplantı daha yapılmıştır.

EDEBİ ROMAN: 123

ÇOBAN YILDIZI

Yazan: Mahmut YESARİ

— Elbette yazık... Fakat buna hiç bir çare, ilâç yok ki.. Benim, düşüne düşüne çıkarabildiğim netice şu: Demek ki tabiat böyle istiyor!

Cemil Kâzım; şiddetle pencereyi kapamıştı, sesinde hiddetli bir titreyiş vardı:

— Tabiat istiyor değil mi? Evet tabiat! Birini, beşini, onunu istiyor, diyeyim. Lâkin hepsini de tabiat mı o yola sevkediyor. O halde Nigâr?.. Söyleyiniz, o, ne oldu?

Veli bey, cevap vermemek için başını eğmişti, Cemil Kâzım, dişlerini sıkarak güldü:

— O çocuğun yaradılıştaki iyiliği, nezahetini siz de benim kadar bilirsiniz. Annesi tabiatın emrile hareket ediyorsa kızı, muhitine kurban gidecek. Onun, doğuştan fena olduğunu iddia edebilir misiniz?

— Fakat Nigâr mektepde. Ancak haftada bir gece annesinin yanına gidiyormuş. Zannedersem kızını daima yanında alıkoymak, annesinin de işine gelmez... Öyle ya; kadın ahbablar, erkek ziyaretçiler, hülâsa evde kalabalık eksik değil... Nigâr, tabiî engel olacak.

Cemil Kâzım, elini şiddetle masaya vurarak sordu:

— Niçin böyle oldu? Söylediğinizin hakikat olduğuna emin misiniz? Yoksa rivayet mi?

Veli bey tekrar oturmuştu:

— Peki amma doktor; Niçin senin, benim aleyhimde rivayet çıkmıyor? Ateş olmıyan yerde duman çıkmaz. Mübalâgayı kabul ediyorum, lâkin büsbütün yalan denemez. Sen fazla müteheyyiç oldun?

Cemil Kâzım; birden şaşırarak durdu. Kendi heyecanından utanmıştı:

— Acınmıyacak hal değil ki...

Veli bey, onun teheyyücünün esası yalnız merhamet olmadığını anlamıştı. Elini alnından geçirdi, bahsi değiştirmek daha doğru idi:

— Bir gece bana gelmez misiniz? Oturur, konuşurduk.

Cemil Kâzım, yavaş yavaş sinirlerine hâkim olmuştu:

— Mutlaka gelirim.

Veli bey, onu meşgul etmek için tuhaf, eğlenceli av hikâyeleri anlatıyor, o hiç sesini çıkarmadan, mütevekkil bir tavırla dinliyordu, yalnız Veli bey giderken sordu:

— Şevket Soğanlıkta değil mi?

— Evet. Servinaz kalfanın evinde.

— Görmek isterdim.

— O halde Hilmi efendinin evi diye çınarın karşısındaki kahveden sorarsınız.

Veli beyi, merdiven başına kadar teşyi etmişti. Tekrar odaya dönmek istedi fakat adımlarını atamıyordu. Bütün vücudünde bir kesiklik, baygınlıktan sonra gelen ezik bir uyuşukluk vardı. Sofadan geçen bir hademeye seslendi:

— Bana, biraz su getir.

Sokağa çıksa belki açılırdı, pardesüsünü istedi. Büyük kapının önünde nöbetçi doktoru ile ne konuştuğunun farkında bile değildi. Hızlı hızlı yürüyerek hastaneden çıktı.

Veli beye de düşman olmuştu! Sadiyeden bu kadar insafsızca bahsedişine tahammül edemiyordu. Veli beyin söylediği doğru olamazdı, olmamalıydı?..

Dört sene; kâh kıraç ovalarda, kâh tezek duvarlı, toprak köy evlerinde, kalbinin acısını unutmak için, dört sene dolaşmıştı. Bu dört sene, onun hayatını karmakarışık etmişti. Çocukluğundanberi aile yedigârı diye üzerine titrediği küçük harap yalıyı, içinde annesinin vücudünden geçen harareti hâlâ muhafaza ediyor zannettiği eski, ceviz karyolaya kadar bütün eşyasını satmış, bir dakika yanından ayırmadığı Gülendam kalfayı teyzesine göndermiş, İstanbulda alıştığı sakin, mütevazi hayatı istihkar ederek, kendini, hedefi meçhul, dikenli yollara atmıştı. Artık fırtınanın geçtiğini, ortada kırılıp ezilecek bir şey kalmadığı için, esecek en şiddetli rüzgârların, ölü bir nefes gibi hiç bir tesiri olmıyacağını zannetmişti. Fakat şimdi?.. Bu harap, yıkık gönülde, hâlâ kopmamış, inleyen bir tel kalabildiğine hayret ediyordu!

Ne bekliyordu?.. İstediği ne idi? İstanbula dönmeği yine kendi arzu etmişti! Demek bir ümidi vardı? O kadar acı, canhıraş tecrübeden sonra hayalinde zayıf bir ümid ışığı yanmasına imkân olabilir miydi? Sadiyeden bahsedilirken niçin bu kadar müteessir oluyordu?

(Daha var)

Son Haberler

Emlâk ve Eytam Bankası Umumî heyeti toplandı

Banka 653,036 lira kâr etti

Ankara 20 (A.A.) — Emlâk ve Eytam Bankası Hey'eti Umumiyesi bugün bankanın Umumî Merkezinde toplanmıştır. İdare Meclisinin 1940 yılı sonunda biten 13 üncü hesap yılına ait raporuna nazaran Avrupa harbinin tevlid ettiği iktisadî vaziyeti gözönüne alan hükûmetimizin direktifleri dairesinde diğer millî bankalar birlikte tütün mahsulünün finansmanına iştirak eylediği ve bu iştirakin iyi neticeler temin ettiği, emekli, dul ve yetim aylıklarının temliki mukabilinde yapılan muamelelerin geçen yıl içinde 3.383.553 liraya vardığı kaydolunmaktadır.

Bilânçoya nazaran bankanın 13 üncü hesap yılı içinde elde ettiği kâr 653.036 liradır. Banka Umumî Hey'eti İdare Meclisinin raporunda teklif ettiği veçhile bu miktarın 317.111 lirasını a ve b tertibi sermayedarlara yüzde 4. 1/2 nisbetinde kâr olarak tevziine ve mütebaki kısmının da esas nizamnamesine uyarak muhtelif tertiblere konulmasına karar vermiştir.

Umumî Hey'et, müddetleri biten İdare Meclisi âzalarından Hayrullah Özbudun ile Muhlis Arısan'ı yeniden İdare Meclisi âzalığına seçmiştir.

Amerika Çine yardıma başladı

İlk olarak 40 tayyare Çine muvasalat etti

Şanghay, 20 (A.A.) — Çin basınının verdiği bir habere göre Amerikadan, işgal altında bulunmıyan Çine 40 Amerikan tayyaresi gelmiştir. Bunlar Amerikadan istenilen 100 tayyarelik partinin bir kısmını teşkil etmektedir. Bunlardan başka Amerika Çine 4 uçan kale göndermeğe de muvafakat etmiştir.

Çunking'in, Amerikan hava mütehassislarının yardımiyle Çin hava kuvvetlerini ıslah etmek ümidinde bulunduğu söylenmektedir.

Yugoslavya

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kadar kendisine refakat etmiştir.

ISVIÇRE AJANSINA VERILEN MALÛMAT

Bern, 20 (A.A.) — Eski Yugoslav Başvekili Stoyadinoviç'in Yunanistana gitmesi hakkında Belgrad'dan İsviçre ajansına şu malûmat verilmektedir:

— Hatırlarda olduğu üzere Stoyadinoviç 1939 kışında merkezî Sırbistanda kain Rudnik'e nefyedilerek orada nezaret altına alınmıştı. Sonra da Bosna'da Ilyaspa sanatoryomuna nakledilmişti.

Hükûmetle yakından temas eden mahfillerde yarı resmî olarak beyan olunduğuna göre, Stoyadinoviç bundan bir müddet evvel hükûmete müracaat ederek Yugoslavyadan ayrılmak için müsaade taleb etmiştir. Bu müsaade şimdi kendisine verilmiştir.

İsviçre Telgraf ajansına göre Stoyadinoviç'in bugünkü şartlar içinde birdenbire Yugoslavyadan ayrılması manalı görülmektedir.

Stoyadinoviç'in Yunanistandaki ikametine gelince, orada nezaret altında bulundurulacağı öğrenilmektedir.

ALMAN - YUGOSLAV GÖRÜŞMELERİ DEVAM EDİYOR

Belgrad, 20 (A.A.) — Reuter:

Yugoslavya ile Almanya arasındaki münasebetlerin tanzim ve islâhı maksadile yapılan diplomatik görüşmeler devam etmektedir. Bu görüşmelerin ne kadar devam edeceği hakkında hiç bir sarih malûmat yoktur. Bu esnada Yugoslav seferberliği de devam eylemektedir.

YUGOSLAV MATBUATININ NEŞRİYATI

Londra, 20 (A.A.) — Times gazetesinin Belgrad muhabiri yazıyor:

Yugoslav gazeteleri, Yugoslavya ile Almanya arasındaki müzakerelere müteallik olarak Almanlar tarafından yapılan emniyetbahş beyanata ilk sahifelerini tahsis etmektedirler. Bu hal, müzakeratın devam etmekte olduğunu göstermesi itibarile manidardır. Nazilerin pek o kadar mutadları olmıyan hatırşinaslıkları burada hayret ve korku tevlid etmiştir. Çünkü bunda gizli kelimeler bulunabilir.

Belgrad 20 (A.A.) — Yugoslav Münakalât nazırı Buzi dün bir nutuk söyliyerek, bilhassa demiştir ki:

«Sonuna kadar bitaraflığımızı muhafazaya gayret edeceğiz. Biz başkalarından birşey istemiyoruz. Fakat başkalarına da bize ait olan hiçbir şeyi vermeyiz.»

Budapeşte, 20 (A.A.) — Ofi:

Yarı resmî «Budapeşti Erdesito» gazetesi diyor ki:

Macaristanı alâkadar eden bütün meseleler içinde Yugoslavyanın üçlü paktı imza eden devletlerle olan münasebetleri meselesi ön safta gelmektedir. Belgrad'dan gelen haberler, bu meselenin yakın bir istikbalde aydınlanacağı tahminlerini teyid eylemektedir.

Cenubu şarkî memleketleri pek alâ biliyorlar ki, onların menfaatları kendi hayatî sahalarına yabancı Okyanus devletleri tarafından değil fakat münhasıran yeni Avrupaya iltihakla vikaye edilebilir. Binaenaleyh vaziyetin hakikî ehemmiyetini müdrik olan Yugoslavyanın kendi hayat sahasına yabancı ecnebî devletlerin propagandasına kapılmıyacağından Budapeşte mahfillerinin şüpheleri yoktur.

Berlin, 20 (A.A.) — Alman hariciye nezaretinde gazeteciler konferansında, yakın bir istikbalde üçlü pakta yeni bir iştirak vukua geleceği bildirilmiştir.

Macarlara göre İngilterede göze çarpan şeyler

Her tarafta bir çok tayyare meydanı var

Budapeşte, 20 (A.A.) — Stefani ajansından:

Macar telgraf ajansının muhabiri, Londra'dan gönderdiği bir haberde ezcümle şöyle demektedir:

Büyük Britanya'nın cenub mıntakasında münakalât bilhassa askerler tarafından temin edilmektedir. Londra'dan şimale doğru yapmış olduğumuz seyahat esnasında uzun motörlü kıtaat kollarına tesadüf ettik. Askerî otomobiller yekdiğerini takib ediyor. Bunların arasından nakil vasıtaları, müsellâh tanklar geliyor ve sonra yeniden yeni ve hasara uğramış, tayyarelerin nakline mahsus kamyonlar birbirini takib ediyordu. Her tarafta birçok tayyare meydanları gördük. Bunlar tayyarelerin geniş bir saha dahilinde dağıtılmalarını temin edecek şekilde vücude getirilmiştir.

Yunan ordularının mühim bir zaferi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

bildiriliyor. Yunanlılar birçok esir ve mühim miktarda malzeme ele geçirmişlerdir. Tepedelen İtalyan müdafaasının bir düğüm noktası ehemmiyetinde bulunuyordu. Şimdi yapılacak sıkı bir takip Yunanlılara mühim muvaffakıyetler kazanmak imkânını verecektir.

DRAÇ BOMBALANDI

Atina, 20 (A.A.) — Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri umumî karargâhından:

Bir İngiliz tayyare filosu, dün tayyare defi toplarının şiddetli ateşine rağmen Drac'ı bombardıman etmiştir.

Bu hücum, en ziyade muvaffakıyetle neticelenen hücumlardan biri olmuştur.

YUNAN TEBLİĞİ

Atina, 20 (A.A.) — Yunan resmî tebliği:

Düşmanın tankların ianesile merkez mıntakasında yapmış olduğu bir taarruz ile şimal mıntakasında yaptığı diğer bir mahdut taarruz püskürtülmüştür. Bir miktar esir aldık. Üç tank tahrip edildi. Düşmanın bu mıntakalara mensup olan bir bölüğü tecrit edilmiş ve otomatik silâhlarımızın makas ateşi arasında kalarak tamamiyle imha olunmuştur. Aoos vadisinde yapılan muvaffakıyetli bir taarruz neticesinde bir miktar esir aldık.

Veygand Rabata gitti

Londra, 20(A.A.) — Lyon radyosunun verdiği bir habere, göre General weygand, dün Rabat'a muvasalat etmiş ve Fransız Fası umumî valisi General Nogues tarafından karşılanmıştır.

Küçük Haberler

* Helsinki, — 72 yaşında olan Mareşal Mannerheim bir kaç gündenberi hastadır.

* Atina — belediyesi, Roosevelt'e fahrî hemşerilik ve altın Atina madalyası tevcih etmiştir.

Atinanın başlıca caddesinden biri Ruzvelt caddesi ismini taşıyacaktır.

* Vichy — Amirl Darlan Paris'ten Vichy'ye dönmüştür. Amiral Paris'te Almanyanın mümessili Abetz ile konuşmalarda bulunmuştur.

*** Berlin — Bildirildiğine göre, Paris polisi Prefesi Langeron, ihmali yüzünden Alman askerî makamları tarafından tevkif edilmiştir. (A.A.)**

GÜNÜN SİYASÎ ve ASKERÎ İCMÂLİ

Yugoslavya dayanıyor

Yugoslavya, Balkanlarda siyasî faaliyetin sikletmerkezi olmaktan devam ediyor. Almanya ile cereyan eden müzakerelerde Yugoslavyanın istiklâl ve mülkî tamamlığına aykırı telâkki ettiği her talebi reddetmekte olduğu gelen haberlerden anlaşılmaktadır. Evvelâ Yugoslav Münakalât Nazırının nutku Yugoslavyanın vaziyetini sarahatle anlatmaktadır. Nazır, Yugoslavyanın sonuna kadar bitaraflığını muhafazaya gayret edeceğini, Yugoslavyanın başkalarından bir şey istemediğini, fakat kendisine ait hiçbir şeyi de başkalarına veremiyeceğini söylemiştir.

Diğer taraftan ikinci bir haber, yarı resmî Berlin kaynağının Yugoslavya ile yapılan müzakereler hakkında bir suale dün cevap vermekten kaçındığını bildirmektedir.

Halbuki ayni kaynak bir gün evvel, müzakerelerin samimî bir şekilde devam ettiğini bildirmişti. Bundan da 24 saat içinde bir değişiklik vukuuna ihtimal verilebilir.

Yugoslavyaya dair üçüncü mühim haber, nezaret altında bulundurulan eski Başvekil Stoyadinoviçin muhafaza altında Yugoslav hududu haricine çıkarılmış olmasıdır. Mihver taraftarı olmakla tanınmış bulunan Stoyadinoviçin memleket dışına atılması ve bilhassa yine nezaret altında bulundurulmak üzere Yunanistana sevki çok mânalıdır.

Diğer taraftan Yugoslav seferberliği ve Bulgar hudutlarındaki tahşidatının devam ettiği bildiriliyor. Mart ayı sonuna kadar Yugoslavyanın silâh altında 1 milyon askeri bulunacağı ilâve olunmaktadır.

ARNAVUTLUK HARBİ

Dün sabah şiddetli bir taarruzdan sonra Yunan kıt'alarının Tepedelene girdikleri bildirilmektedir. Yunanlılar burada mühim miktarda harp malzemesi ve birçok esir almışlardır. Tepedelenin uzun bir mukavemetten sonra düşmesi esasen son taarruzlardan büyük zayiat ile bitkin bir halde çıkmış olan İtalyan müdafaa hatlarında mühim bir düğüm noktasının kopması demektir. Tepedelenden ric'at eden İtalyan kuvvetlerini sıkı bir takip Yunanlılara mühim muvaffakıyetler kazanmak imkânını verecektir. Şimdi Yunan kıt'alarına Berat yolları açılmış bulunuyor. Musolini'nin büyük ilkbahar taarruzuna Yunan kahramanlığının bu mukabelesi takdire değer.

★

Macaristanda un vesika ile satılacak

Budapeşte, 20 (A.A.) — Stefani:

25 Marttan itibaren Macaristan'da un vesika ile satılacaktır. Adam başına haftada 200 gram un veya makarna verilecektir.

Kathe Dorsch ve Paul Horbiger'in

Harikulâde bir San'at kudretile yarattıkları

ANA İSTİRABI

Rejisör: GÜSTAV UGİCKY

Gördüğü fevkalâde rağbet üzerine

ŞARK SİNEMASI

Bir hafta daha gösterecektir.

GÜNÜN MESELELERİ

Kıbrıs mülâkatı ve son hadiselerin mühim manaları

Yazan: **Nizamettin Nazif**

Türkiye ve İngiltere Hariciye Vekilleri arasında yapılan ikinci temas, hiç şüphe yok, son üç gün bütün hâdiselerine tahakküm eden bir ehemmiyeti haizdir.

Eden'in Ankarayı ziyareti üzerinden geçen zamanın kısalığı Türkiye Hariciye Vekilinin tayyare ile yaptığı bu seyahati, gerçi ilk bakışta lüzumlu gibi gösteremezse de, bu kısa müddete sığan hâdiselerin çokluğu iki Hariciye Vekilinin en kestirme yoldan karşılaşmalarını tamimyle tabiî addettirir.

Eden'in Ankaraya gelişinde neler konuşulmuştu? bilmiyoruz. Bu sefer Kıbrıs Umumî Valisinin resmî ikametgâhında iki Hariciye Nazırını hangi meseleler meşgul etti? Bunu da sarahaten bilmiyoruz. Yalnız bildiğimiz bir şey varsa Ankara konuşmalarının sonunda neşredilen tebliğ ile Kıbrıs konuşmalarını kapıyan tebliğ arasında hiç bir esas fark mevcut olmadığıdır.

Eden, Ankarayı, Balkanlarda bazı hâdiselerin tekevvün etmek üzere bulunduğu bir sırada ziyaret etmişti. İki devlet, siyasî ufukta beliren ilk alâmetlerin neye veya nelere delâlet edebileceğinde tam bir fikir intıbakı göstermişlerdi. Balkanlardaki muhtelif tahammürlerden İngiltere nasıl bir koku almışsa bizim de ayni kokuyu almış olduğumuz anlaşılmıştı ve muhtelif rasat merkezlerimizin muhtelif parçaları hakkında notlar verdiği dünya ile İngiliz diplomasisinin rasat raporları arasında bir ayrılık gayrilik bulunmadığı görülmüştü.

Bu seferki karşılaşma kehanetlerin, keşiflerin ve hayallerin değil, çok tavazzuh etmiş bir vaziyetin mütaleasını mümkün kılmıştır denilebilir.

Bu takdirde iki devlet arasındaki görüş birliğinin, artık bir vehmi değil, müsbet bir vaziyeti, bir vâkıayı mevzu edindiği neticesine varabiliriz.

★

Balkanların şimalinden ve şarkından hayır kalmadığı bugünlerde, Balkanların cenubunda ve garbinde nasıl bir sürprizle karşılaşmak arifesinde bulunulduğu kimsenin meçhulü değildir. Almanya Menlik'tedir. Rodop'ların Vardar ovasına yol veren en mühim geçit başında, Almanların, Bulgarlara askerlik dersi vermek için yahut Makedonya köylülerine Alman tanklarını teşhir etmek için kuvvet yığmamış bulundukları aşikârdır. Bulgaristana giren Alman kuvvetleri bir harp yapmıya memurdurlar. Fakat ne tarafa karşı? Ne zaman ve nasıl?

Herkes öğrenmiş bulunuyordu ki askerlik fenni Yugoslavyanın vaziyeti taayyün etmeden, Bulgaristandaki bir ordunun Trakyaya yahut Yunan Makedonyasına saldırmasına müsaade etmez. Fakat Belgrattan o kadar birbirini nkzeden haberler geliyordu ki tarihî Sırp kahramanlığının tezahürünü bekliyenler ve Kral Aleksandr'ın asîl hâtırasına Sırp milletinden tam bir bağlılık arıyan hakikî Yugoslav dostları bedbinlik duymaktan kendilerini alamıyorlardı. Bir ara Belgradın Mihvere iltihakından bahsedildiği de oldu. Bu malûmlarla kurulan muadele şöyle bir meş'um netice doğuruyordu:

Belgrat tasfiye edilince Almanya sağ cenahının ric'at hattı kesilmiceğine emin olarak Yunanistana saldıracak.

Fakat son yirmi dört saatin hâdiseleri, Sırp milletinin ne asîl bir hareket ihtiyar etmek kararında bulunduğunu ihsasa başladı.

Mihvere girmesi şöyle dursun Belgrat, koyu bir Mihver taraftarı olan esbak Başvekil Stoyadinoviçi hudutlarından ihraç etti ve... Yunanistana gönderdi.

Bu adamın hududtan çıkarılması belki o kadar mühim bir mesele değildir. Iâkin kendisinin Yunanistana sürülmesi ve orada Yunan zabıtasının nezareti altına konulması çok şeyler söyler:

En mühim Mihverci Yugoslav siyasisine Mihverin mühim bir kuvveti olan İtalyanın galip düşmanı Yunanistanın bir zindan olarak seçilmesi, Belgradın, kat'î surette, Yunan düşmanlarını kendi düşmanı addetmekte bulunduğuna delâlet eder.

Binaenaleyh düne kadar Yunanistana saldırması beklenen Almanyanın, eğer Balkanlarda bir harekete girişmek hatasını göstermesi mukadderse yeni hedef taayyün etmiştir:

Bir Alman - Yugoslav harbi arifesindeyiz. Yahut... 1941 de harp yoktur.

★

Kıbrısta karşılaşan iki müttefik devlet Hariciye Nazırlarının konuşmalarında Belgrada hâkim olan azim ve iradenin mühim bir mevki tutmuş olduğunu kabul edebiliriz.

Belgradın aldığı vaziyet Amerikanın yardım lâyihasını kabul etmiş bulunmasından da, İngilizlerin İtalyan müstemlekelerini zaptetmekte olmalarından da hattâ Tepedelenin Yunanlılar tarafından zaptından da mühimdir.

1914 de Hapsburg'lara kurşun sıkan Belgrat, 1941 de silâhlarını kullanmıya karar vermiş ve hedefini tayin etmiş bulunuyor. Cenup Slâvlarını Slâv dünyasının ezelî ve ebedî hasmı olan Cermen'lerin karşısına çıkaracak günler yaklaşıyor mu? Yaklaşmıyorsa biliniz ki Almanya kımıldanamıyacaktır.

Hariciye vekilimiz

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Selâhiyettar İngiliz mahfillerinde, Eden'in Saraçoğlu ile Kıbrıs'da yaptığı görüşme, her iki taraf bakımından çok şayanı memnuniyet olmuştur. Bu mülâkat, halen iki hükûmet arasında müşterek bir adet halini alan samimî iş birliğinin yeni bir misalidir. Eden'in Ankara'yı ziyaretini takibeden 15 gün zarfında bir çok şeyler olmuştur. Bu sebepten dolayı, hâdiselerin seyri üzerinde görüşmek üzere iki hariciye nazırının bu luşmaları tabii idi.

Kıbrıs toplantısı,İngiliz, Türk ve Elen milletleri arasındaki tam birliği isbat için bir vesile teşkil etmiştir. Kıbrıs, İngiliz idaresi altında bulunmakla beraber, ekseriyetini Yunalıların teşkil ettiği bir nüfusa maliktir ve burada bir Türk camaati de vardır. Türkler, İngilizler ve Yunalılar, bu tezahürlere aynı derecede heyecanla iştirak etmişlerdir. Bütün adada, üç memleket bayrakları yanyana asılmıştır. Ziyaretin gizli tutulmuş olmasına rağmen, büyük bir halk kütlesi, iki devlet adamını karşılamıştır. İki devlet adamını hamil otomobil, adanın merkezi olan Lefkoşe'nin halkla dolu sokaklarında güclükle ilerliyordu.

Görüşmeleri müteakip Eden, Saraçoğlu'yu tayyare meydanına kadar teşyi ederek orada kendisine iyi seyahatler temenni eylemiştir. Beş dakika sonra Eden de Kahire'ye dönmek üzere tayyare ile hareket etmiştir.

İngilterenin Ankara büyük elçisi Sir Hughe Knatchbull - Hugessen de görüşmelerde hazır bulunmuştur.

RADYO GAZETESİNİN NEŞRİYATI

Ankara, Radyo Gazetesi, dün akşam Hariciye Vekilimizle İngiltere Hariciye Nazırı Eden'in Kıbrısta vukubulan mülâkatını haber verirken Kıbrıslıların iki nazıra karşı gösterdikleri samimî ve coşkun hüsnükabulü bilhassa tebarüz ettirmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Bir kısmı Rum ve bir kısmı Türk olan Kıbrıs halkının bu coşkun tezahürleri İngiliz, Yunan ve Türk tam fikir birliğini tezahür ettirmiştir. Hariciye Vekilimize karşı gösterilen bu samimî ve coşkun sempati tezahürlerinden duyduğumuz şükran hissini Kıbrıslılara buradan bildirmeyi bir borç biliyoruz.»

Dağarcık

"Vâ - Nû" ve köpekler!

Dünkü Akşam'da (Vâ - Nû)nun sokak köpekleri diye bir yazısı vardı. Ne yalan söyliyeyim, bazı yazılarına omuz silkip geçtiğim Vâ - Nû'nun bu yazısı gayet güzel bir yazı idi. Sokak köpeğini insana sevdirmek için bundan daha güzel yazı yazabilene aşkolsun!

Vâ - Nû bu yazısında sevimlilikleri, güzellikleri sokak köpeklerinden hiç de aşağı kalmıyan çoban ve bostan köpeklerinden de bahsediyordu.

Köpekleri ben de çok sevdiğim için onlar benimle de dosttuklar amma, bazan bu dostlarını unutarak onların bana yapmadıkları kalmamıştır. Hele çoban, bağ ve bostan köpeklerinin! Sevimliliklerine, güzelliklerine hiç diyecek olmıyan ve hattâ bunların, mıhsmini yavrularını insanın öpeceği gelen bu mübarek hayvanların bana yaptıkları korkunç muziplikleri, arasıra ben gazetelerde yazarım. Hattâ bu korkunç muzipliklerden birisi, de bir gece yarısı, Vâ - Nû'nun da gayet iyi bildiği bir bağ dönüşünde olmuştu ki aklıma geldikçe hâlâ, hem tüylerim ürperir, hem de gülerim. Vak'ayı tekrarlıyayım da dinleyin:

Az mehtaplı bir yaz gecesi.. saat on birle on iki arası.. bir bağdan eve dönüyorum.. fakat Allahın teptenha ve uçsuz, bucaksız kırından geçerek... Derken, yarı yolda bir başka bağdan, iri bir çoban köpeği dehşetli havlamalarla üzerime doğru fırlıyor; tabiî bende de hoşafın yağı kesiliyor ve aman, zaman deyinciye kadar çomar yanıma yaklaşıyor, aramızda ancak birkaç metre mesafe kalınca da ben, arka üstü yere uzanıyorum. Arka üstü yere uzanınca köpek bir şey yapmazmış derler. Ben, buna inanmadığım halde yapacak başka iş olmadığı için böyle yapıyorum. Köpek bir müddet etrafımda havlıyarak dönüp dolaştıktan sonra havlamayı kesip homurtulara başlıyor, daha sonra da ayak ucuma çöküyor. Şimdi ne onda bir ses, ne bende bir nefes... Neden sonra benim geldiğim bayırdan bir ayak sesi, bir karaltı beliriyor. Belli ki bu da benim gibi bir yolcu.. biraz sonra yolcu bize yaklaşırken bizim çomar hiddet ve şiddetle olduğu yerden fırlayıp ayni korkunç havlamalarla onun üzerine koşuyor, ben de açık adımla caddeyi tutuyorum. Arkadaki adam bana bağırıyor:

— Hemşerim, hemşerim, beni kurtar, beni kurtar!

— Kendimi zor kurtardım, aklın varsa yere yat, aklın varsa yere yat!

Dilerim Mevlâdan önümüzdeki yaz gecelerinden birinde (Vâ - Nû) böyle bir çomarla karşılaşsın!

Diyeceğim amma ona da bir türlü dilim varmıyor.

Osman Cemal Kaygılı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

lerine kadar sürmüştür.

Wilhelmshaven'de hücumdan alınan neticeler daha kolay müşahede edilmiştir.

KOLONYA'YA YAPILAN AKIN

Dün kece Kolonya üzerine yapılan taarruz harbin başındanberi 62 nci taarruzdur.

Bu şehir cephane ve infilâk maddeleri fabrikalarile petrol tesisatı ve yüksek fırınlar mıntakasında bulunmaktadır.

ALMANLARIN TAHLİYE FAALİYETİ

Berlin 20 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Alman hükûmeti, bombardımanlara tâbi olan garbî Almanyadaki endüstri şehirlerile Berlindeki çocukları geniş bir nisbet dahilinde tahliye etmiştir.

Hamburger Fremdenbladette gazetesi, Hamburg'dan 59 bin çocukla 1.085 öğretmenin tahliye edildiğini yazmaktadır.

Almanyanın garb ve şimali garbî mıntakasındaki çocukların tahliyesi devam etmektedir.

Eden Yunan Başvekilini tebrik etti

Kahire, 20 (A.A.) — İngiltere hariciye nazırı Eden, Yunan Başvekili Korizis'e aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

İtalyanların son şiddetli mukabil taarruzlarını kıran Yunan ordusunun bu yeni parlak muvaffakiyetini büyük bir sevinçle haber aldım. Samimî tebriklerimin kabulünü rica ederim.

Bu hareketlere iştirak eden Yunan kıtalarının kahramanlığı ve azmi bütün dünya hür milletlerinin hayranlığını çekmektedir.

Büyük tarihî roman: 53

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

Yeniçeriler, Alemdarın nâşını sürüyerek Atmeydanına (Sultanahmed) getirdiler. Üç gün açıkta ve meydanda kaldı. Sonra, Yedikulede bir hendek içine attılar.

Galebe sonunda yeniçeriler de kalınca bermutad vüzera ve ricalden bazılarının isimlerini bir puslaya yazarak idamlarını istediler. Ulema, şeyhislâm ile Galib efendiyi kurtardılar. Artık Sultan Mahmudun elinde yeniçerilere karşı koyacak kuvvet kalmamıştı.

Bektaşiyan Ocağı tekrar galib gelerek altı yüz bu kadar senelik saltanata ve hükûmete hâkim olmuştu. Masonların hareketi, ocak gayretile felce uğratılmıştı. Devleti Aliyenin kargaşalık ve, keşmekeş içinde bulunmasını isteyen Rusya müsterih olmuştu.

Sekbanbaşı ocağı, ikinci Nizamıcedid ilga edilerek eski ocaklara riayet olunmak üzere cemiyetlerini dağıtmağa razı oldular... Bununla beraber, Üsküdarda, Tophanede, Kasımpaşada yer yer muhakatele ve mücadele eksik olmuyordu. Başsız, ve, münferid gruplar halinde kalmış olan Arnavud ve Boşnak sekbanlarla yeniçeriler arasında mahallî mukateleler oluyordu.

Selimiye kışlasını, ocak ağasile binbaşıların hanelerini, Kadı paşanın konağını, Levend çiftliğini, kışlalarını, etraftaki evler ve dükkânları yeniçeriler kâmilen yağma edip yaktılar. Bektaşiyan ocağının daha çok kuvvetli olduğu görülüyordu.

Bir asra yakın bir zamandanberi; devletin bünyesini sarsan bektaşiyan ocağını yıkmak ve, Avrupakârî usullerle devlete ve orduya bir nizam vermek için çalışanların sarfettikleri gayretler beşinci defa olmak üzere inhilâle uğruyordu.

Alemdar vak'asında Sultan Mahmud ve yakınlarının dahil olduğu gereği gibi açıktır. Bu isyanlar, kuvvetin hakka galebesi şekillerinden değildir. Gayri muntazam ve, muhassalası yıkıcı iki kuvvetin müsademesidir.

Bektaşiyan ocağı Orhan Gazi devrindenberi elinde tuttuğu devleti ve, ocağı bırakmak istemiyor... Ve, şark Masonluğunu kuran bu ocak, sinesinde Ermeni, Rum, Yahudi, Bulgar, Sırp, Kürd, Arap, ne varsa devşirerek mezheb ve tariki bektaşiyana idhal ile bir, birlik vücude getirmiş bulunuyordu. Ve, bu mezhebin aslikleri ise, Osmanlı İmparatorluğunun ordusuna, mülkî idaresine, ulemasına sahip bulunmuş oluyorlardı.

Binaenaleyh, kolay kolay. devleti başkalarına teslim edemezlerdi. Başta İngiltere olmak üzere Fransa ile beraber Devleti Aliyeyi avuçları içine almak isteyenler de, Osmanlı İmparatorluğunu Rusyaya ve, bilhassa Slavlara kaptırmamak için Bektaşiyan ocağı elinden İmparatorluğu kurtarıp Nizamicedit ve ıslâhatı idare plânı altında ellerine almak rekabetine düşmüşlerdi.

Bu, mücadele Osmanlı İmparatorluğunu kurtarmaktan ziyade Boğazları, İstanbulu, Akdenizi ve, Balkanları Rus istilâsından kurtarmağa matuftu.

Bektaşiyan ocağı, bir sürü nesli belirsiz devşirme ile devleti için-den zaptederek yiyordu. Serv e ve, mal sahibi oluyordu. Avrupacılar da, devleti ele geçirerek hem Slav istilâsına karşı koymak ve hem de devletin iktisadî, malî kudretlerini ve geniş iptidaî mevad mahreçlerini eline geçirmeğe çalışıyorlardı. İki kuvvet birbirini boğazlarken ortada mutazarrır olan, mülk sahibi zavallı Türkdü. Osmanlı İmparatorluğunu kuran Osmanlı Türkleri şimdi, bu yabancı unsurlar elinde bir esir idi. Asıl dava, Türklük davası olmak iktiza ederken maalesef Türkün elinde kuvvet yoktu. Çünkü devlet tamamile yabancıların elinde idi.

Anadolu, Celâli isyanlarile hem saltanata ve hem de devleti eline alan bu, yabancı unsurlara karşı dehşetli kıyamlar vücude getirmişti.

Fakat, Arnavud, Kuyucu Murad paşalar gibi bektaşiyan sergerdeleri Anadoluyu baştan başa yaktılar.. Ve, yüz binlerce Türk başı keserek kuyulara gömdüler.. ve, lâkabları da Kuyucu namile şöhret-şiar oldu?

Şeriat, ve ıslâhat namına öyle rezaletler, öyle fecaatler vücude getirildi ki, bunları kalemle tavsif etmek bir emri müşkil oldu.

(Daha var)

Küçük Çekmecede feci bir kaza oldu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

mek üzere evvelki gece kalkan 60 numaralı marşandiz katarı Küçükçekmecede geçidden geçerken, içerisinde 31 kişi bulunan, şoför Hayrebolulu Hüseyinin idaresindeki «Kırklareli 31» plâkalı kamyon birdenbire geçidden sür'atle geçmek üzere trenin önüne çıkmış, tren kamyona çarparak arka kısmını parçalamış, kamyonda bulunan yolculardan dokuz tanesi hemen orada, yine kamyondakilerden Manol oğlu Pandeli de kaldırıldığı Gureba hastanesinde ölmüştür. Diğer on beş yaralı Gureba hastanesine kaldırılmış, müddeiumumî muavinlerinden Orhan Köni tahkikata el koymuştur. Cesedleri muayene eden adliye doktoru Enver Karan Morga kaldırılmalarına lüzum göstermiştir.

Geçid hat bekçisinin uyuyarak geçidi kapamadığı ve kazanın bundan ileri geldiği anlaşılmaktadır.

KAZADA ÖLEN VE YARALANANLAR

Kazada ölenler şunlardır:

Banka apartımanında 5 numaralı dairede oturan Manol oğlu Pandeli, Rafail oğlu İsak, Amilolos oğlu Kostantin, Aristidi oğlu Sotiri, Avram oğlu İlyazar, Niko oğlu Sotiri, Kostantin oğlu Yorgi, Yani oğlu Vasil, Nişan oğlu Artin, İsak oğlu İlyas.

Yaralılar da şunlardır:

Balatta Tahtaminarede 224 numarada Bohor oğlu Yasef, Kadıköyde Mısakımillî caddesinde oturan Artin oğlu Aleko, Büyükada da Lâlahatun sokağında 65 numarada Dimitri, Sinemköyde Eşref sokağında 19 numarada sakin Artin oğlu Miço, Beyoğlunda Bekâr sokakta 15 numarada oturan Avram oğlu Vahan, Arnavudköyde Yabanigül sokağında 27 numarada oturan Yorgi oğlu Sotiri, Nişantaşında Bostan sokağında 3 numarada sakin Koço oğlu Yaraşova, Arnavudköyde Küçükayazmada Franko oğlu Todori, Üsküdarda Ahmediyede Derman çıkmazında 8 numarada sakin Koço oğlu Dimitri, Olimyos oğlu Manol, Sabatay oğlu Menahim, Adapazarlı Abdullah oğlu Eyüb, şoför muavini İsmail oğlu İsmail.

Kıbrıs mülâkatı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ajans muhabirlerini atlatarak Kıbrısa kadar gidip orada İngiliz Hariciye Nazırile görüşmesi, ketumiyet ve sürpriz bakımından mükemmeldir. Orada görüştükleri şeylere gelince, bunu yalnız Amerikan telgraf ajansının muhabiri değil. Balkanlarla alâkası olan herkesin ve her devletin merak ettiğine şüphe yoktur. Kahirede neşredilen tebliğin söylediği gibi «İki Hariciye Nazırı, geçen ay Eden'in Ankarayı ziyaretindenberi enternasyonal vaziyette hâsıl olan muhtelif inkişafları gözden geçirmişler ve hükûmetleri arasında mevcut olan tam görüş birliğini bir kere daha kaydetmişlerdir.»

Bu mülâkatın, Balkanları ve Yakın Şarkı alâkadar eden mevzular üzerinde yapıldığına ve Türkiyenin dürüst siyaseti malûm olduğu için verilen kararların da bu siyasetten ilham aldığına şüphe yoktur. Eğer başka türlü kararlar verilmiş olsaydı, tam bir sürpriz yapmak için, mülâkatın başlangıcı gibi sonunu da gizli tutmak ve neler görüşüldüğünü anlamak isteyenleri topyekûn atlatmak mümkündü.

İki müttefik devlet Hariciye Vekillerinin, dünyanın bu kısmındaki faaliyetlerini tam bir anlaşma ve ahenk içinde yürütmek için, her fırsat buldukça görüşmelerinden tabii bir şey olamaz. Ankaradaki müzakereler, o zaman iki devlet arasında mevcut görüş birliğini isbat etmişti. Kıbrıstaki son görüşme ise, o vakittenberi cereyan eden ve yakında cereyan edeceği anlaşılan mühim hâdiseler üzerindeki görüş birliğini tebarüz ettirmiştir. İki müttefik arasında mevcut olan bu birlik, Yakın Şark ve Balkanlar için fevkalâde bir ehemmiyeti haizdir. Birçok meseleleri bu görüş birliği halledecektir.

Abidin DAVER

Sahibi: E. İZZET, Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin
Basıldığı yer: «Son Telgraf» Matbaası

Suriyede ve Afrikada..

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

giltere için hayatîdir. Balkanlarda bir müdafaa hattı temin edemezse Suriyede ve Arap memleketlerinde tutunmak zaruretindedir. Fakat o takdirde Suriyenin Fransız kuvvetleri tarafından şiddetle müdafaa olunacağı anlaşılıyor. Son Weygand seyahatinin böyle şümullü bir netice verdiği anlaşılmaktadır. Siyama karşı, Japon himayesinden dolayı boyun eğen Vichy, Alman takviyesinden ve donanmasının vücudundan cesaret alarak Yakın Şarkta ve Afrikada daha azimli bir hareket yolu tutuyor. İlkbahar cidden vukuat ile yüklü olarak yavaş yavaş ve süslenerek geliyor. Tabiat âdeta insanların asabiyet, tehalük ve ıztıraplarile istihza ediyormuş gibi..

Hüseyin Şükrü BABAN

7 milyarlık tahsisat

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

rilmesi hakkındaki kanun projesini, 55 muhalif reye karşı 377 reyle tasvib etmiştir.

KNOX'UN BEYANATI

Bahriye nazırı Albay Knox, gazetecilere beyanatta bulunarak İngilterenin bazı tersaneleri kullanmasını istediğini söylemiştir.

Bahriye nazırı albay Knox, Amerikan donanmsanın İngiltereye yapacağı ilk yardımın, denizaltı avcılarından, hücum botlarından ve «Sivri Sinek» ismi verilen küçük gemilerden mürekkep olacağını söylemiştir.

RUZVELTİN TEMASLARI

Ruzvelt bu sabah erkenden Hopkins ile albay Knox'u Beyaz Saraya davet etmiştir.

Bu toplantıda, Donavan Avrupada ve Yakınşarkta yaptığı altı haftalık seyahat hakkında izahat vermiştir.

Londra 20 (A.A.) — Çörçil'in nutkundan anlaşıldığı ve Lord Halifax'ın Summer Welles'e söylediği veçhile Atlas Okyanusunda Alman tahtelbahirlerinin ve harp kruvazörlerinin mevcudiyeti, Amerikan efkârı umumiyesini tehyiç etmiş ve kafileler meselesini ortaya atmıştır.

New - york Sun'da neşredilmiş olan bir makalede şöyle denilmektedir:

Bundan böyle Amerkanın harbe girmiş olduğundan şüphe edecek pek az kimse kalmıştır.

New - york'ta münteşir Telegraphs diyor ki:

Müttefiklere yardım suretile Amerikanın müdafaası komitesinin esas siyaseti hakkındaki son beyanat ,Büyük Britanyaya mühimmat ve erzak götüren gemilere Amerikan kafilelerinin terfikini âmirdir.

Ayni komitenin beyanatı, zulme karşı mücadele eden milletlerin müsellâh kuvvetleri ile birlikte harbetmek isteyen Amerikalıların askere alınmasına müsaade edecek şekilde kanunda tadilât yapılmasını da teklif etmektedir.

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokak No. 2 — Tel. 41553
Muayene ve her türlü göz ameliyatı fıkaraya parasızdır.

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN

Tahmin bedeli	İlk teminat	
450,00	33,75	Konservatuar için bastırılacak 8 formadan mürekkep 500 cilt Türk Musiki Klâsik eserleri adlı kitap.
195,00	14,62	Yıldız Birinci yatı okulunun yıllık ihtiyacı için alınacak 300 kilo kaşar peyniri.
4200,00	315,00	Sıhhi yardım ekipleri için yaptırılacak 800 adet gömlek.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.

Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 28/3/941 Cuma günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, 941 yılına ait ticaret odası vesikaları ve tabı işi için şartname mucibince ibrazı lâzım gelen vesikalarile ihale günü muayyen saatta daimî encümende bulunmaları. (1952)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

1 — Şartnamesi mucibince (4000) adet fıçı tahtası pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlık 7/4/941 pazazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Şartname sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
4 — Pazarlığa iştirak edecekler teklif edecekleri mala ait nümuneyi ihale tarihinden üç gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat fabrikalar şubesi müdürlüğüne vermeleri ve tekliflerinin kabulünü muntazamın vesika almaları lâzımdır.
5 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden %7,5 güvenme paralarile ve yukarıda zikrolunan vesikalarile birlikte mezkûr komisyonna müracaatları. (2196)

GAYRİMENKUL SATIŞI

İst. İkinci İcra Memurluğundan :

Hazinei Maliyeye olan borcundan dolayı Mazalto'nun mahcuz olup bu kerre paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına üç ehlivukuf tarafından (1410) lira kıymet takdir edilen Galatada Bereketzade mahallesinde Atik Zürafa ve Oğlan Cedit Zürafa sokağında eski 2, 5, 7, yeni 5, 7 No. lu bir tarafı sokak ve bir tarafı Zürafa sokak ve tarafeyni Dimitri veledi Panayotun uhdesinde olan mahal ile mahdut Simekeş başı İskenderağa vakfından tevsi intikalli Oğlan sokak Atik 2 No. lu Kapı mahalli Zürafa sokak 5 No. lu mağazayı müştemil 7 No. lu bir bap hanenin 120 hisse itibarile üç hissesi açık arttırma suretile satılacaktır. 5 No. lu dükkânın cephesi camekân zemini çimento dükkân ve bir helâ ve dolap vardır. Haneye kapıdan içeri girildikte bir koridorla birinci kata çıkılır. Birinci katta iki oda bir helâ olup kâmilen haraptır. İkinci kat merdiven başı üzerinde iki oda bir helâ vardır. Üçüncü katta iki oda bir helâ vardır. 4 üncü katta iki oda bir tarasadan ibarettir.

Birinci açık arttırması 10/4/941 tarihine müsadif Perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar İstanbul ikinci icra dairesinde ifa edilecektir. Verilen bedel muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşi bulmadığı takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on gün daha uzatılarak 21/4/941 tarihine rastlıyan Pazartesi günü ayni saatte ve ayni yerde ikinci açık arttırması yapılarak en çok arttırana ihale olunacaktır. Arttırmaya girmek isteyenler mezkûr gayri menkulün satılacak olan yüzde yirmi hissede üç hissesinin isabet miktarı yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Satılan bu gayri menkulün müterakim vergileri ve tenvirat ve tanzifiyesi ve evkaf icaresile dellâliye borçluya ait olmak üzere satış tutarından ödenecektir. Yalnız yirmi senelik vakıf icaresi ile ihale pul parası da tapuca tescil harç ve masrafları alıcıya aittir. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin haklarının ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Arttırma şartnamesi herkes tarafından görülebilmek üzere 1/4/941 tarihinden itibaren icra divanhanesinde asılı bulundurulacaktır. Fazla malûmat almak istiyenlerin her zaman dairemizin 935/2946 No. lı dosyaya müracaatla takdiri kıymet raporunu görmeleri bildirilir. Müzayedeye iştirak edeceklerin işbu gayri menkule ait bütün malûmatı almış addolunacakları ilân olunur.

Şirketi Hayriyeden:

Hissedaranın fevkalâde toplanması için ikinci ictima davetnamesi

Şirketihayriye hissedarlar umumî heyetinin 18 Mart 1941 Salı günkü fevkalâde içtimaında hazır bulunan hissedarların temsil ettikleri sermaye miktarına nazaran nizamname tadili için kanunen muktazi müzakere nisabı tahassül edemediğinden celse açılamamıştır. Bu itibarla hissedarlar 26 Nisan 1941 cumartesi günü saat on buçukta Şirketin Galatada Fermenecilerde kâin merkez idaresinde dahilî nizamnamenin 9, 16, 17, 26 ve 30 uncu maddelerinde tadilât icrası için Ticaret Kanununun 386 ncı maddesi hükümlerine tevfikan tekrar içtimaa davet olunurlar. İşbu içtimaa Ticaret Kanununun 385 inci maddesi mucibince bir hisseye malik olan hissedarların dahi iştirake salâhiyetleri vardır.

Ruznamei müzakerat:

Ticaret Kanununun 389 uncu maddesi mucibince ilânı muktazi tadil metinleri:

Madde - 9 Şirketihayriye hisseleri kanunî ve mansup mirasçılara Kanunu Medenî hükümlerine tevfikan intikal eder.

Madde - 16 Şirket hissedarlarından olup da medenî hakları istimal ehliyetinden tamamen veya kısmen mahrum bulunanlara ait hisselerin devr ve temliki Kanunu Medenî hükümlerine tâbidir.

Madde - 17 Hissedarlardan birinin ölümü ile hissesinin mirasçılarına intikalinde miras resmen tasfiye edilmemiş ise intikal muamelesi mirasçılar arasındaki iştirak halinin müşterek mülkiyete tahavvülü üzerine yapılır ve yüz para varaka bahası alınır.

Madde - 26 Hey'eti umumiyede hazır olan hissedarlardan her birinin mutasarrıf olduğu hisselerinin adedine göre beher elli hisse için bir rey itasına hakkı vardır. Bir şahsın asaleten (10) ondan ve vekâleten kendi hissesi de dahil olduğu halde (25) yirmi beşten fazla reyi olamaz. Mukavelede muayyen miktarda hisseye münferiden sahip olmıyan hissedarların biliçtima hisselerini bu miktara iblâğ ve aralarında birini mümessil tayin ederek hey'eti umumiye müzakerelerine iştirak etmeleri mümkündür.

Madde - 30 Meclisi idare haftada bir kere içtima eder ve lüzum tahakkuk eylediği halde reisin daveti üzerine fevkalâde olarak toplanabilir. Meclisi idare reis ve âzasına verilecek ücretin miktarı hey'eti umumiyece tayin olunur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası.
Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

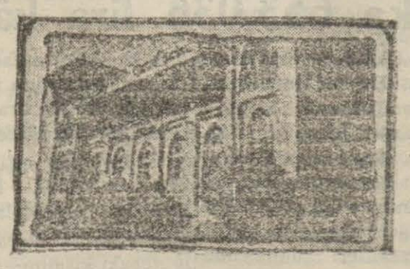

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	A. 1,000	liralık	4,000 L.	100	Adet 50	liralık	5,000 L.
4	» 500	»	2,000 »	120	» 40	»	4,800 »
4	» 250	»	1,000 »				
40	» 100	»	4,000 »	160	» 20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa 11 mart, 11 Haziran 11 Eylûl ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Aşağıda ismi, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı ayrı ayrı gösterilmiş olan Ankara hastahanesi madenî malzemesi 31-3-941 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında sıra ile ve ayrı ayrı satın alınacaktır.

Bu işlere girmek istiyenlerin listeleri hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden ve Haydarpaşada Tesellüm Şefliğinden dağıtılmaktadır.

Malzemenin ismi	Muhammen bedel lira	Muvakkat Teminat lira
2 inci grup: 21 kalemden ibaret madenî komodinler, masalar, arabalar, koltuklar vesaire.	24948	1871,10
1 inci grup: 27 kalemden ibaret madenî kaplar, muayene masa ve şezlongları vesaire.	18877	1415,78

(1980)

Manifatura Tüccarları Birliği Riyasetinden :

Nizamnamemizin 14 ncü maddesine tevfikan birlik heyeti umumiyesi adiyen senelik toplantısı 31 Mart 941 Pazartesi saat 15 de İstanbulda Aşir Ef. Cad. Kısmet han 21 No. da yapılacağından Birliğe mukayyet âzanın teşrifleri rica olunur.

Ruzname: 1 — Murakip ve İdare Hey'etinin raporlarının okunması.
2 — İdare Hey'etinin 940 senesi muamelâtından ibrası.
3 — Yeni İdare Hey'etinin intihabı.
4 — 941 senesi için bir murakip tayini ile ücretinin tesbiti.

1941 İkramiyeleri

T. İş Bankası 1941 Küçük Tasarruf hesapları İkramiye Plânı

1 adet	2000	Liralık	=2000.—	Lira
3 »	1000	»	=3000.—	»
2 »	750	»	=1500.—	»
4 »	500	»	=2000.—	»
8 »	250	»	=2000.—	»
35 »	100	»	=3500.—	»
80 »	50	»	=4000.—	»
300 »	20	»	=6000.—	»

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

İkdamın Zabıta Romanı: 7

YEŞİL GÖZLER

Nakleden: M. Feridun

Refik kızdı: — Anlamıyor musun?

Diye gürledi.

— Anlamıyorum.

— Aradan henüz bir sene geçmedi. Bu tehdidden haberi olanlar bir gün mahkemede şahadet edebilirler.

— Bundan ne çıkar?

Refik yumruklarını dizlerine vurdu:

— Ne çıkacağını ben de bilmiyorum. Yalnız bir şey biliyorum: Bunların ikisinden de artık bıktım. Yalnız bize ait olması lâzım gelen malı artık onlarla paylaşmak istemiyorum. Onları başımızdan atmak lâzım. Buradan defolup gitsinler. Bunun için elimden geldiği kadar, aklımın yettiği kadar çalışacağım...

Vücudü hiddetle sarsılıyordu. Mihriban hanım şimdi ayakta, elile Refiğin ağzını kapamağa uğraşıyor:

— Sus!... Sus!...

Damarları şişen ateşli elini oksuyor. Ve yavaşça o da tasdik ediyor, vâdediyor:

— Evet, evet evet... Bunun için her çareye baş vuracağız...

★

Fena bir günden sonra fena bir gece...

Rüzgâr damlarda ıslık çalıyor, kapıları dövüyor, kepenkleri sarsıyor... Mihriban hanım uyumuyor. Yatağında doğrulmuş, yanında yanan mumun titrek alevine bakıyor. Dışarıda kopan bu gürültüden memnun görünüyor. Dudaklarında bir tebessüm var. Rüzgâra mı gülüyor yoksa içinde kopan başka bir fırtınayı mı dinliyor?

Neyi dinliyor?... Ne görüyor?

Çirkince, yüksek alınlı, kendisine benziyen bir çocuk... Ona kendi çocuğu nazarile bakıyor. Bir sabah kardeşi Emin efendi o çocuğu onun kollarına tevdi etti ve ağlayan bir sesle dedi ki:

— Bunu sana emanet ediyorum. Senden başka ona bakacak kimse kalmadı. Ben artık burada duramam. Gidiyorum ve bir daha dönmiyeceğim.

Emin efendinin karısı yandaki odada yatakta boylu boyunca yatıyor. Çenesini bağlamışlar. Yatağın başı ucunda bir kaç kadın ağlıyor... Ah, Mihriban hanım bu kadından ne kadar nefret etmişti!. Fakat bugün artık onu affediyordu.

— Ver Eminciğim, çocuğa ben bir ana gibi bakacağım...

— Değirmenle de sen meşgul ol. İstediğini yap... Ben hiç bir şeye karışmıyacağım...

— Nereye gideceksin?

— Dünyanın öbür ucuna!

Ve Emin efendi kendini tutamıyarak ağlıyor... Elinden gelse ölen karısının bitişen ayaklarının ucunda o da ölecek... Mihriban hanım o zaman belki onu teselli edebilir, alıkoyabilirdi. Fakat hiç bir şey yapmadı. Hiç bir teşebbüste bulunmadı. Kardeşinin ilk andaki yeçinden, ümidsizliğinden istifade etti. Çocuğu istediği gibi büyütecek, değirmeni istediği gibi idare edecekti. Talih ona gülüyordu. Kardeşi evlendiği zaman karısile onun saadetini çekememişti. Bu mes'ud çiftin önünde kendini hakir, ehemmiyetsiz görüyordu. Halbuki şimdi...

— Evet git, git Eminciğim... Bu hatıralar seni öldürür. Seyahat iyi bir şeydir. Bir gün sana sükûnet gelir ve unutursun... Sonra büyük bir şehirde daha kolay avunursun.. Orada daha iyi işler görürsün, orada para daha çok...

Ve Emin efendi boynu bükük buradan gittikten sonra bir daha onun yaşlarla harap olan çehresini görmemişti. Ve görmediğinden dolayı da hiç bir acı hissetmiyordu. Çocuk onun, değirmen onun, para onun... Bütün bunların üstüne atılmış, onları benimsemişti. Kardeşi, ona yazdığı mektuplarda hesap sormuyordu. «Değirmen sizi geçindirebilecek kadar bir para temin ediyor mu?» diye yazıyordu. «Evet» diye cevap alıyor ve fazla tafsilât istemiyordu.

Emin efendi gittiği şehirde epey para kazanıyordu. Mihriban hanım bu vaziyetten memnundu. Çünkü kardeşi refah içinde bulunduğu müddetçe dönmeği aklına getirmezdi. Bir gün onun evlendiğini haber aldı. Refik o zamanlar yedi yaşına gelmişti. Onu yanına çağırdı ve kollarının arasında sıkarak:

— Artık babasız kaldın yavrum, dedi. Şimdi yalnız benimsin!

(Devamı var)